

AKTIVITETER FRA FAFO ØSTFORUM

[Tidligere seminarer](#)

Forskere advarer mot velferdspolitisk bakrus. Ti års rekordhøy arbeidsinnvandring fra Øst-Europa kan nå ende i velferdspolitisk bakrus og omfattende trygding. Forskerne Jon Horgen Friberg, Anne Britt Djuve og Olav Elgvin har

forfattet Fafo-rapporten «Innvandrerne som skulle klare seg selv», og de påpeker der at arbeidsløsheten blant disse arbeidsinnvandrerne har ligget på nærmere ti prosent i flere år. De er bekymret for at mange av dem vil bli skjøvet lenger ut i fattigdom og velferdsavhengighet. (LO-Aktuelt, 18.09.13) [Les mer](#)
Les om, og last ned, Fafo-rapporten: [Innvandrerne som skulle klare seg selv](#) Les også: [Østeuropeiske arbeidere må integreres bedre](#) (Klassekampen, 17.09.13) [Høyre er offensive mot dumping](#) (EL & It Forbundet, 19.09.13)

Lysark fra Fafo Østforum seminar 17. september: Hva skjer når arbeidsinnvandrerne går til NAV?

Fafo har på oppdrag av NAV FARVE gjennomført et prosjekt som blant annet belyser hvilke utfordringer som oppstår i møtet mellom arbeidsinnvandrerne og NAV-apparatet. På dette seminaret presenterte Fafo-forsker Jon Horgen Friberg funn fra den nye Fafo-rapporten: *Innvandrerne som skulle klare seg selv: Når EØS-avtalens frie flyt av arbeidskraft møter velferdsstatens bakkebyråkrati.* (Fafo Østforum, 25.09.13) Last ned lysark fra [presentasjonen til Jon Horgen Friberg](#)

NYHETSSAKER FRA VÅR NYHETSTJENESTE

ALLMENNGJØRING OG SOSIAL DUMPING

[Temaside om allmenngjøring](#)

Nyhetsaker om sosial dumping

Sjøfartsorganisasjoner aksjonerte mot sosial dumping. Den Internasjonale Transportarbeiderforføderasjonen (ITF) med de maritime foreningene i Norge på lag, gjennomførte nylig flere kontroller om bord i fraktebåter og supplybåter for å avdekke eventuell sosial dumping med underbetalte sjømenn. (Tidens Krav, 29.09.13) [Les mer](#)

Spanjoler som varslet om Coop får nå full erstatning. For et halvt år siden sto de fram og varslet om uverdige arbeidsforhold og lønninger ned mot 50 kroner timen ved Coops byggeplass utenfor Gardermoen. Nå får de full erstatning fra matgiganten. (TV2, 29.09.13) [Les mer](#) Se også: [Fikk snitter og kake for varsling om sosial dumping](#) (Fri Fagbevegelse, 13.05.13) [De spanske rørleggerne krever at Coop etterbetaler lønnen - nå](#) (Fri Fagbevegelse, 14.05.13) [Coop: – Pengene kommer i løpet av mai](#) (Fri Fagbevegelse, 14.05.13) [Arbeidstilsynet vurderer politianmeldelse av spansk underleverandør](#) (Fri Fagbevegelse, 14.05.13) [- Kampen mot sosial dumping nytter](#) (LO, 30.05.13)

Uroa for polakkar på ferjene. Det blir utdanna for få maskinistar og styrmenn og difor vil Fjord1 hyre inn 10 maskinistar. Maskinistforbundet er uroa for tryggleiken og sosial dumping, og dei fryktar tariffar som kan utkonkurrere norske maskinistar. (NRK Sogn og Fjordane, 26.09.13) [Les mer](#)
Se også: [Anklager Fjord1 for sosial dumping](#) (Stavanger Aftenblad, 26.09.13)

- Offentlige oppdragsgivere må ansvarliggjøres for å motvirke sosial dumping. - Det har i dag større konsekvens for en arbeidsgiver om han feilparkerer utenfor virksomheten, enn om han som arbeidsgiver på den samme virksomheten bryter arbeidsmiljøbestemmelsene. Slik kan det ikke være, sa Fellesforbundets Steinar Krogstad (bildet) på NTL-konferansen "Et kriminelt arbeidsliv" i Oslo. (NTL, 25.09.13) [Les mer](#)
Last ned [presentasjoner fra NTL-konferansen](#)

Grov sosial dumping på kommunale byggeplasser.

Bamble kommune har reagert kraftig etter at Arbeidstilsynet har avdekket sosial dumping hos et innleid firma som har jobbet på byggeprosjektet på Stathelle barneskole og det nye vannanlegget ved Flåte. – Vi har gitt klar beskjed til Eik Entreprenør, som har leid inn utenlandsk arbeidskraft, at vi ikke ønsker å ha noen fra UAB Euronordas på noen av våre byggeprosjekter, sier rådmann Tore Marthinsen. (Porsgrunns Dagblad, 09.09.13) [Les mer](#) Se også: [Byggearbeidere tjente 36 kroner i timen](#) (NRK Telemark, 09.09.13) [Fellesforbundet: Glad Bamble kommune rydder opp](#) (Varden, 10.09.13) [Underbetalte litauere sendt hjem](#) (Telemarksavisa, 18.09.13)

Krever norsk lønn for thailandske flyvertinner. -

Thailandske flyvertinner hos Norwegian skal ha norsk lønn, sier Hans-Erik Skjæggerud, forbundsleder i Parat. Ansettelsen av thailandske flyvertinner er et grep Norwegian gjør for å kutte kostnader, noe som ikke har falt regjeringen og norske fagforeninger lett for brystet. De mener Norwegian driver sosial dumping ved ikke å tilby norsk lønn og norske arbeidsbetingelser til thaiene (NA 24, 06.09.13). [Les mer](#) Les også: [Kjos' thaidamer får 3.000 kroner døgnet](#) (NA24, 02.09.13)

Underbetaler sine ansatte, har likevel offentlige

oppdrag. Ås tømmer- og malerservice underbetaler sine ansatte, og skylder trolig mange av dem titusenvise av kroner. Likevel får firmaet stadig oppdrag for det offentlige (Aftenposten, 16.09.13). [Les mer](#) Les også: [Må jobbe uten lønn - arbeidsgiver hevder de skifter](#) (Aftenposten, 16.09.13) [Bryter med Ås tømmer- og malerservice](#) (Maleren, 18.09.13)

Polakker fremdeles uten lønn. NRK fortalte i fjor høst om to polske bygningsarbeidere som ble nektet arbeidskontrakt, og fikk lønn på femti kroner timen for å utførte usikret og helsefarlig arbeid. De ble sendt på gaten i Lillesand da det norske byggefirmaet gikk konkurs i for ett år siden, og tilbake i Polen har de to fremdeles ikke fått lønna si. Polakkene har hverken fått penger fra konkursboet eller Statens lønnsgarantifond. Det skyldes blant annet at ledelsen i Husspesialisten hevdet at ingen av disse to polakkene har arbeidet direkte for Husspesialisten. (NRK Sørlandet, 09.09.13) [Les mer](#)

Uanmeldte tilsyn i

utelivsbransjen. Deler av

utelivsbransjen er utsatt for

useriøsitet og sosial dumping. Denne uken gikk startskuddet for den første av høstens to tilsynsaksjoner med uanmeldte tilsyn i spisesteder, nattklubber og barer. - I tilsynene vil vi se spesielt på arbeidskontrakter, arbeidstid, overtid og forhold for eventuelle utenlandske arbeidstakere, sier Ingrid Finboe Svendsen, direktør i Arbeidstilsynet. (Arbeidstilsynet, 05.09.13) [Les mer](#)

Denne løna sjokkerte Fellesforbundet. Ein litauar som jobba eit halvt år i Stavanger fekk i snitt 17 kroner i timen. Nå stemnar Fellesforbundet arbeidsgjevaren for 157.000 kroner (NRK Rogaland, 16.09.13). [Les mer](#)

ARBEIDSINNVANDRING

[Temaside om arbeidsinnvandring](#)

H, FrP, V og KrF: Et gode at arbeidsinnvandrere ønsker å skape seg en fremtid i Norge.

Arbeidsinnvandring er et av punktene som omtales i samarbeidsavtalen som i går ble inngått mellom Høyre, FrP, Venstre og KrF. De fire partiene ønsker å etablere flere servicekontor for politi, UDI, NAV og Skatteetaten for å lette tid og byråkrati. De vil ha enklere regler for innvandring for høykvalifiserte arbeidsinnvandrere, inkludert utrede en modell med forhåndsgodkjenning av større virksomheter. Samtidig vil de jobbe for å styrke Schengens yttergrense og styrke samarbeidet med de store mottakerlandene for å hindre at grunnløse asylsøkere reiser fra land til land innenfor Schengen. (Fafø Østforum, 01.10.13) [Les samarbeidsavtalen](#)

Hvordan påvirkes rekruttering til utdanning av arbeidsinnvandring?

Det ser ut til å være en negativ sammenheng mellom innvandring til bygg- og anleggsnæringen og tilstrømningen til næringens

fagutdanninger, skriver Idunn Brekke, Marianne Røed og Pål Schøne (bildet) i artikkelen "Påvirker innvandring investeringen i utdanning?". Artikkelen er publisert i årets tredje utgave av Søkelys på arbeidslivet. (Institutt for samfunnsforskning, 19.09.13) [Les mer](#) Se også: [Byggenæringen slår alarm om ufaglærte på norske byggeplasser](#) (NRK, 12.09.13) [Fellesforbundet etterlyser godkjenning av utenlandske håndverkere](#) (NRK Trøndelag, 06.09.13)

Arbeidsinnvandringen til Vestlandet er doblet de siste fem årene. Den økonomiske veksten har skapt et sterkt behov for mer arbeidskraft og den har kommet fra utlandet, først og fremst fra Øst-Europa. Men mange kommuner er på etterskudd i arbeidet med å takle utfordringene økt arbeidsinnvandring fører med seg. (NRK Møre og Romsdal, 24.09.13) [Les mer](#)
Se også: [Den nye bygda](#) (Møre og Romsdal fylkeskommune)

Næringslivet i Møre og Romsdal er avhengig av arbeidsinnvandring. Stadig flere bedrifter i Møre og Romsdal ser mot utlandet når de skal rekruttere nye medarbeidere. - Arbeidsinnvandring bidrar i stor grad til å fylle jobber som ellers ikke ville blitt fylt. Vi har ikke nok arbeidskraft og kompetanse til å dekke behovene, sier Erik Husby ved NAVs fylkeskontor i Møre og Romsdal. (Nærnett, 23.09.13) [Les mer](#)

SVART ARBEID

Skattekrimsjefen slår alarm. – Før så vi veldig mye tradisjonell omsetning, håndverkere som jobbet svart. Nå ser vi at det organiseres og at man knytter til seg flere personer, sier skattekrimsjef i Skatt Øst, Jan Egil Kristiansen. Sosial dumping og svart arbeid hvitvaskes ved at det opprettes et nettverk av firmaer som sender falske regninger. (NRK Østfold, 24.09.13) [Les mer](#) Se også: [Debatt: - Mafiatilstander](#) (Dagsavisen, 25.09.13)

Prispress gir mer svart arbeid. - Både i det offentlige og i private hjem er folk så kåte på å kjøpe det billigste at de gidder ikke sjekke nedover i verdikjeden, sier Bengt Herning i Virke. Fagfolk i byggenæringen mener at både at både stat og kommune bidrar til sosial dumping ved å godta for lave anbud (Aftenposten, 19.09.13). [Les mer](#)

Norgesdrømmen er knust. Det spanske kjæresteparet Victor Pires (32) og Sonia Esteban (38) kom til Norge med en drøm om et bedre liv. Nå er den knust. – Jeg får bare tilbud om å jobbe svart. Jeg har måttet ta flere slike jobber, men det var ikke det vi drømte om og ønsket da vi kom til Norge. Vi er sjokkerte over hvor stort det svarte markedet er her i landet, sier Pires (Halden Arbeiderblad, 19.09.13). [Les mer](#)

TRANSPORTBRANSJEN

Kabotasjeundersøkelse i Norge. Snart kan man laste ned en kabotasjeapp og begynne å registrere utenlandske lastebiler i Norge. Svenske forskere skal analysere dette tallmaterialet, og målet er å få et riktigere tall på antall utenlandske lastebiler i Norge. Det er Norsk Transportarbeiderforbund (NTF), Yrkestrafikkforbundet (YTF), Norges Lastebileier-Forbund (NLF), Norges Bilbransjeforbund (NBF), Bilimportørenes Landsforening og TS-Forum som har gått sammen og spleiset på dette prosjektet. (Tungt, 23.09.13) [Les mer](#)

Vegvesenet vil anmelde bedrifter. Med vintersesongen rett rundt hjørnet, og mange kjøretøy uten skikkelige dekk, skulle inspektør Arild Aalberg i Statens vegvesen gjerne hatt et klarere mandat til å kunne gå til anmeldelse av både sjåfører og de som kjøper transporttjenestene. Aalberg understreker at ikke alle utenlandske kjøretøy er farlige i trafikken, men at de sjåførene som er på enkeltoppdrag i Norge, ofte har de verste kjøretøyene. (Fri Fagbevegelse, 20.09.13) [Les mer](#)

ANDRE NYHETER

Tiltak som gjelder alle kan redusere arbeidsskadedødsfallene. De siste åra er det registrert 40-50 arbeidsskadedødsfall årlig. Andelen av utenlandske arbeidstakere som ble skadet eller døde grunnet arbeidsulykker er økende. Arbeidstilsynet mener at det beste er å satse på tiltak som omfatter alle ansatte på en arbeidsplass. (Arbeidstilsynet, 25.09.13) [Les mer](#)

Storbritannia: Krever lokale lærlinger for hver utenlandske ansatt. Den britiske Arbeiderpartilederen Ed Milliband har kommet med en rekke utspill angående minstelønn, sosial dumping og utenlandske ansatte i britisk næringsliv den siste tiden. - Vi ønsker regler som sier at for hver utenlandsk arbeider en britisk bedrift ansetter, så må de også opprette en lærlingeplass for å trene opp en lokal arbeider, sier Milliband. (E24, 22.09.13) [Les mer](#)

[Bakgrunn](#)
[Deltakere](#)
[Kontakt](#)

Fafø Østforum er en forskningsstøttet møteplass som gir oppdatert kunnskap om virkningene av EU/EØS-utvidelsene, arbeids- og bedriftsvandringer, endringer i politikkutforming og innsikt i praktiske erfaringer. Gjennom seminarer og nettside er Fafø Østforum en kunnskapsleverandør på temaet. Forumet har i dag 18 deltakere - bedrifter, organisasjoner og offentlige instanser. Forumet er åpent for flere deltakere. Interesserte kan ta kontakt med Fafø Østforums prosjektleder [Line Eldring](#).

[FoU](#)
[Off dokumenter](#)
[Statistikk](#)
[Andre publ](#)
[Fafø Østforum publ](#)

På [nettsiden](#) finner du nyhetsklipp om EU-utvidelsen, informasjon om Fafø Østforums aktiviteter, derav program for kommende seminarer og foredragsfoiler fra tidligere seminarer. I Kunnskapsbasen finner du en rekke publikasjoner, se linker i venstre kolonne.

[Bestill nyhetsbrev](#)
[Avbestill](#)
[Nyhetsbrevarkiv](#)

Om nyhetsbrevet: Fafø Østforums elektroniske nyhetsbrev sendes ut jevnlig, og gir deg informasjon om Østforums seminarer, nye publikasjoner, samt tematisert utvalg av nyhetssaker fra vår nyhetstjeneste. Det er gratis å abonnere på nyhetsbrevet. Utskriftsvennlig pdf-versjon av nyhetsbrevene finner du i nyhetsbrevarkivet.

Kontakt:

Fafø, Postboks 2947 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Borggata 2b. [Google kart](#)
Tlf: (+ 47) 22 08 86 00. Fax: (+ 47) 22 08 87 00 www.fafø.no